

MAGYARI

T. „Otthon” Írók és Hírlapírók Köre
HUNGARIA
BUDAPEST
VII., Erzsébet-körút 9—11.

Igazgató és felelős szerkesztő:
dr. Paál Árpád

Laptulajdonos: **SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T.**
Nrul de inregistrare in Reg. Publ. periodice — Tri-
bunalul Bihor, secția III. Nr. ord. 11/11 Iunie 1936

Főmunkatárs: **dr. Gyáriás Elemér**

Bledben megkezdődött a kisantant külügyminisztereinek értekezlete

A magyar kérdés áll a tanácskozások középpontjában
Tizenöt állam küldött megfigyelőt a konferenciára

Bledből jelentik: Vasárnap kezdődött meg Bledben a kisantant minisztereinek tanácskozása, amelyre már szombaton 15 állam belgrádi követe megérkezett, hogy figyelemmel kísérje, a 14-ik kisantant értekezlet tanácskozásait. Bledbe érkezett többi között Bakácz-Bessenyei György belgrádi magyar követ is, aki vasárnap hosszas megbeszélést folytatott Sztójadinovits jugoszláv miniszterelnökkel és miniszterrel. Megvitaták a kisantant és Magyarország közötti viszonytalap kapcsolatban rendezésre váró kérdéseket. Bledbe érkezett Raoul Bossi budapesti román követ is. Ez a körülmény alkalmassítja azt a feltevést, hogy a bledi konferencia középpontjában a magyar kérdés áll.

Sztójadinovits lapja, a Vreme ebből a szempontból történelmi jelentőségének nevezi az értekezletet. A prágai lapok szerint Magyarországgal „ideiglenes megoldás” készül, mert a csehszlovákiai magyar kisebbség helyzete hátráltatja a végleges meg egyezést.

Az első tanácskozás vasárnap délután kezdődött. Amikor az ülést félbeszakították, a kisantant külügyminiszterei egyenként megbeszélést folytattak a belgrádi magyar követtel. A román és cseh külügyminiszterek késése folytán az ülés megnyitása halasztást szenvedett. Krofta és Petrescu Comnen ugyanis, kihallgatáson voltak Pál kormányzóherceg bródi kastélyában, mely 30 kilométernyire van Bledtől. A kormányzó-herceg udvari ebédet is adott a konferencia résztvevőinek tiszteletére. Ugy, hogy délután 4 óra volt, mire Petrescu Comnen és Krofta visszaérkeztek Bledbe, ahol Mária özvegy királyné fogadta a román és cseh külügyminisztereket. Délután 5 óra után kezdődött meg az értekezlet, amit néhány perc után félbeszakítottak és felkérték Bakácz-Bessenyei György belgrádi magyar követet, hogy lépjen érintkezésbe a kisantant külügyminisztereivel és külön-külön tárgyaljon velük. Először Sztójadinovits jugoszláv, majd Krofta cseh és Petrescu Comnen román külügyminiszter tanácskozott a magyar követtel. Ezután folytatták az értekezletet, amelyet este 7 órakor félbeszakítottak, hogy hétfőn folytassák a megbeszéléseket.

Élénken foglalkoztatja a bledi konferencia a jugoszláv és a csehszlovák sajtót

Belgrádból jelentik: A kisantant állandó tanácsának bledi értekezletével kapcsolatban a Politika című jugoszláv lap azt írja, hogy a konferencia napirendjén három fontos kérdés szerepel: Magyarországnak a fegyverkezési egyenjogúságra vonatkozó követelése és a Magyarországjal való viszony rendezése. A dunai hajózással összefüggő kérdések szabályozása és végül a kisantant magatartása a Népszövetség irányában. A Magyarországgal való viszonyról

szólva a Politika azt írja, hogy mindkét oldalon évek óta szükségét érzik a viszony rendezésének. A múltévekben megkezdődött sinai tárgyalások bizalommal áthatott légkörben folytak. A dunai hajózási kérdést illetően Jugoszláviának nagy édeke, hogy a hajózási szabad maradjon a Dunán. De fenn kell tartani Jugoszlávia felségjogát azon a folyamatszakszon, amely Jugoszláviára esik. A lap azt hiszi, hogy a kisantant tanácskozása meg egyezésre jut a közös magatartás tekintetében. A cseh Narondi Politika ezzel szemben azt hiszi, hogy ezt a kérdést nem lehet Bledben megoldani. A Politika a Népszövetséggel való viszony tekintetében kiemeli, hogy az utóbbi időben egyes államok mozgalmat indítottak a népszövetségi alapokmány megtörési szakaszának vaglyagos alkalmazása tekintetében. A kisantant tanácskozásának — ugymond — számot kell vetnie ezzel a ténnyel.

Nyilvánosságra hozták Franco tábornok jegyzékét az önkéntesek elszállítása ügyében

A nemzeti kormány feltételek nélkül követeli a hadviselői
jog megadását

Londonból jelentik: Vasárnap este közzétették Franco tábornok válaszjegyzékét. A jegyzékben a spanyol nemzeti kormány elnöke kijelentette, hogy

elvileg hajlandó az angol tervet elfogadni, de kéri, hogy előbb adják meg számára a háborús feleket megillető jogokat és ezt ne tegyék függővé semmiféle feltételtől, minthogy erre nézve már minden feltétel megvan.

A nemzeti spanyol kormány kész 10 ezer idegen önkéntest azonnal kivonni a harcából, feltéve, hogy a másik oldalon ugyanilyen intézkedéseket hajtanak végre és biztosítékot nyújtanak arra is, hogy az illető önkéntesek végleg elhagyják Spanyolország területét. A nemzeti spanyol kormány ezen kívül a semleges hajóforgalom számára kész bombabiztos kikötőt kijelölni. És pedig egyet a katalán, egyet

a levantei parton. Kész továbbá közreműködni abban, hogy megállapítsák mi értendő katonai célpont alatt a légi háborúval kapcsolatban.

A jegyzék hangoztatja, hogy a helyzet gyökeres megoldása egyedül az, hogy az idegen önkénteseket mindkét oldalról azonos számban hazaszállítsák. Hangoztatja Franco tábornok, hogy Spanyolország nem bocsátja zálogba egyetlen talpalatnyi földjét és egyetlen természeti kincsét sem, az utolsó röggig megvédi területét és gyarmatait. A továbbiakban kijelenti, hogy a nemzeti spanyol kormány hozzájárul a szárazföldi ellenőrzés megszigorítására vonatkozó javaslatához. A tengeri ellenőrzést a két fél háborús jogainak elismerésével lehet megoldani. A benemavatkozási bizottságnak a légügyi ellenőrzésre vonatkozó javaslatát a nemzeti kormány katonai szempontokra való határozással visszautasítja.

Spanyol nemzeti győzelmek az Ebro mellett és a levantei hadszíntéren

Salamancából jelentik: A spanyol harcterekről érkező jelentések szerint a nemzeti csapatok az Ebro völgyében négy kilométert haladtak előre és hétszáz foglyot ejtettek. A levantei hadszíntéren két községet foglaltak el.

Negrin, a barcelonai kormány miniszterelnöke, aki Svájcban résztvett a kongresszuson, nem tért vissza Barcelonába, ahová pedig kísérete már megérkezett. Hír szerint Negrin Párisba utazott és onnan Londonba megy tovább.

Magyarország kormányzójának németországi utazása

Horthy Miklóst ünnegélyes fogadtatásban részesítették a nagyobb állomásokon

Bécsből jelentik: Az a különvonat, amelylyel Horthy kormányzó feleségével és a magyar kormányfőfiakkal Németországba utazott, vasárnap reggel 9 óra 20 perckor haladt át a határon. A különvonat reggel 10 óra 58 perckor futott be a magyar és német színekben pompázó bécsi nyugati pályaudvarra. A pályaudvar homlokzatát nyolcméteres átmérőjű magyar címer díszítette, két oldalt a német birodalmi sassal. A tetőzetről hatalmas lobogó csüngött alá. A pompás díszítésnek a rengeteg délszaki növény és virág különösen pompás keretet adott. A kormányzó fogadtatására a repülőosztag egy díszszázada vonult ki zenekarral, mely a vonat befutásakor a magyar himnuszot játszotta. Horthy kormányzót, aki tengerész egyenruhában szállt ki a vonatból, Hitler birodalmi vezér és kancellár nevében Seyss-Inquart birodalmi helytartó üdvözölte. Örömet fejezte ki, hogy a magyar kormányzót a Németországhoz csatolt Ausztriában üdvözölheti, melyet a magyar királysággal történelmi múlt köti össze. Ez a közös múlt közös, büszke emlék mindkét ország számára.

A birodalmi helytartó ezután bemutatta a kormányzónak és feleségének a pályaudvaron megjelent előkelőségeket, köztük Bürckel birodalmi biztost, Seyss-Inquart és Bürckel a magyar érdemkereszt első osztályának jelvényét viselték, amelyet a magyar kormányzó ezalkalommal adományozott nekik. Fogadtatás alatt a pályaudvar előtti térről állandóan behallatszott a tömeg és a felsorakoztatott Hitler-iffjak lelkes éljenése. Horthy kormányzó megköszönte az üdvözlést, majd a magyar himnusz és a Horst Wessel dal hangjai mellett ellépett a díszszázad sorfala előtt. Ezután a díszszázad haladt el a magyar államfő előtt, aki most beszállt a különvonatba. A vonat a magyar és német himnusz hangjai mellett gördült ki a bécsi pályaudvarról és elindult Passau felé.

A magyar kormányzó pár különvonata vasárnap délután negyed 3 órakor haladt át Linzen. Az útvonalon mindenütt lobogó- és virágdísz, valamint hatalmas, lelkes tömeg várta a különvonatot. Délután 4 óra 10 perckor

futott be a vonat a passauai pályaudvarra, ahol igen nagy előkészületeket tettek a kormányzó fogadtatására. Az egyik vágányt befedték és bíborszőnyeggel borították be, a pályaudvar tornácán pedig az SS, SA, a birodalmi munkaszolgálat tagjai és a Hitler-iffjak sorakoztak fel, mögötte bajor népviseletbe öltözött közönség várakozott. 12 pernyi tartózkodás után a különvonat elindult Kiel felé.

A magyar kormányzó pár különvonata hétfőn délelőtt érkezett Kielbe, ahol Hitler birodalmi vezér és kancellár, Ribbentrop külügyminiszter, Raeder vezértengernagy, Brauchitz vezérezered és Keitel tábornok üdvözölték a magyar államfőt és feleségét, valamint kíséretét.

A TÁVOLLEVŐ MAGYAR MINISZTEREK HELYETTESÍTÉSE

Budapestről jelentik: Horthy kormányzó Imrédy Béla, a kereskedelmi minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök, Kánya külügyminiszter és Rätz honvédelmi miniszter németországi tartózkodási idejére a miniszterelnöki teendőket ellátásával Keresztes-Fischer Ferenc belügyminisztert, a külügyminisztérium vezetésével Teleky Pál kultuszminisztert, a kereskedelmi miniszter teendőinek elvégzésével Reményi-Schneller pénzügyminisztert, a honvédelmi ügyek vezetésével Sztranyavszky Sándor földművelésügyi minisztert bízta meg.

A helyettesített miniszterek tudvalevően Horthy kormányzót kísérik el németországi útjára.

Legújabb könyvek:

Tóth Tihamér: Üdvözlégy Oltáriszentség . . . 223 lei
Gerely Jolán: Ha tudnád 90 "
Schmidt: A megváltás szolgál 162 "
Poppe: Eucharisztikus nevelés módszerei 44 "

Búcsú Irtá: Hein Mária

— Hát mégis elmegy, fiam?
— El.

Nem is kértél-e azt, hanem csak utolsó, búcsúzkodó sóhaj. Beletörődés. Az öreg asszony úgyis tudta, mi lesz a felelet. A sokheti szedelőzködés, izgalom, veszekedés után, már mikor a vasútyegy a fiú zsebében van, nem fogja azt mondani: Nem, nem megyek, édesanyám, itt maradok magánál, ne maradjon olyan egyedül.

Igy gondolta valamikor az édesanyja is. Huszonöt éve vették a földet. Azóta mennyit tervezgettek, gyűjtögettek, nélkülöztek, míg ősz szekuporgatták a szükséges pénzt. Szépen hozott a birtok, talán arra is gondolt titokban, hogy az ő fia majd még hozzászerez egy néhány holdat.

Azóta azonban másképp alakult minden. Jánoska a gimnáziumot, az egyetemet a városban végezte s úgy elszokott a falusi élettől, hogy elhatározta, ha állást kap odafent, egy perccig sem marad tovább a sáros faluban. Amióta édesanyja félt, valóban bekövetkezett. Néhány nappal ezelőtt levél érkezett a fővárosból és Jánoska örökre itthagya a falut, a földet, az édesanyját.

— Egyelőre irtam Mosony Pistának, nála fogok lakni. Itt a cím, ha van valami, csak írjon — törte meg a csendet a fiú.

Azzal odanyomta a piaci öreg asszony resz-

kető kezébe a papírszeletkét. Az asszonyka nézte, forgatta a cédulát. Közben törölgette a könnyeit, míg végre el tudta olvasni a címet. Ez a cím, ez a papírszeletke volt mindössze az, ami fiából számára megmaradt.

A fiú felállt, körülnézett, nem maradt-e ki valami összecsomagolt holmijából? Ugy találta, hogy minden rendben van, a szekrény üres, mindenét magával viszi. Nyugalmat erőltetett magára. Az órájára nézett: félegy. Egy óra húszkor indul a vonat. Attól a néhány embertől, aki falusi életében valamit számított, már tegnap elbúcsúzott, most az édesanyjától kell elbúcsúznia. Nem szereti az érzélgősséget, ezért szaraz, de halk a hangja.

— Aztán csak vigyázzon magára édesanyám, ne féljen, majd írok, talán karácsonyra haza is jövök.

A kicsi öreg asszony úgy ölelte magához, mintha nem is akarná elereszteni többé. Ugy féltette, mint madáranya a fiókjait, ha először repülnek ki a fészekből. Tudta, hogy Jánoska nem szereti a könnyeket, fél tőlük. Igyekezett erővel visszatartani őket. Minek is bántsa a fiát ezen az utolsó napon, ebben az utolsó percben? Hiába. Mégis csak megrázza keskeny, soványka vállát a zokogás.

A fiú már felrakta a málhát a kocsira. Ekkor háromnegyed egy volt. Mikor éppen indulni akart kifelé a szobából, az asszonykát, mintha örvény kapta volna el, utánaszaladt s

Olaszországban számbavették a zsidó lakosság helyzetét

Minden zsidónak személyi adatairól kérdőívet kellett kitöltenie

Rómából jelentik: Hétfőn egész Olaszországban és a gyarmatokon minden zsidó családnak, — még a kikeresztelkedett zsidóknak is — kérdőívet kellett kitölteniük és beadniuk. A külföldről bevándorolt zsidóknak fel kellett tüntetniük legutóbbi állampolgárságukat is. Ez vonatkozik azokra az olasz állampolgárságu zsidókra is, akik nem született olasz állampolgárok. A kérdőívre rávezették, hogy milyen szervezet tagja és mikor léptek be a fasiszta pártba. Az esetleges háborús kitüntetések is feltüntették a bevallásban.

Törvényrendeletet adott ki a német kormány a volt osztrák kormányok tagjainak felelősségre vonásáról

Berlinből jelentik: A hivatalos lapban vasárnap új törvényerejű rendelet jelent meg, a volt osztrák kormányok tagjainak és cinkosainak felelősségéről. A rendelet értelmében a volt szövetségi kormányoknak azok a tagjai, akik közéleti működésük során jogsértéseket, vagy népellenes cselekedeteket követtek el, felelősségre vonhatók és egy Bécsben létesítendő állambírószám előtt ítéleznek felettük. Ugyanez áll a volt tartományi kormányok tagjaira, valamint Bécs polgármesterére és cinkosaira is. A bécsi állami bíróság állapítja meg, hogy az illetők elkövettek-e jogsértést, vagy népellenes cselekedetet. A vádat a német nép nevében Bürckel birodalmi biztos emeli. Akiket a bíróság bűnösnek talál, azoktól megvonhatják az ideiglenes birodalmi polgárjogot, valamint a német állampolgárságot és jóvátétel címén lefoglalhatják vagyონukat is a német birodalom javára. A törvény csak nagy jogsértőkre vonatkozik.

még egy pillanatra csak, — állj meg! — s a kezébe nyomott valamit. Ismerős régi arcképe volt, ami esztendő óta Jánoska úgyá föltött függött.

— Fiam, ezt elfelejtetted magaddal vinni. Nézz majd néha rá, beszélj hozzá, panaszkodj neki, ha fáj valami, úgy mint régen. Meghalom, megérem azt, ha hisz, ha panaszkodsz. Eljövök hozzád, vigyázz rád, s ha bánt valaki, melletted leszek, észrevétlen.

A fiú halvány arcát hirtelen tűz öntötte el.

Ha lehetne, kiugrana a kocsiból, odarohanna a kicsi öreg asszonyhoz, édesanyjához és talán térdénállva csókolná meg a kezét. Mire újra felnézett, már eltűnt a falu, az udvar, a ház, a múlt, a gyermekkor és az édesanya arca. Csak az útszéli nyárfák bólogattak búcsúzóul. Éppen idejére érkezett a pályaudvarra. Alig talált hordárt, kiabálni kellett, míg végre előkerült az egyik. A vonat gözölve állt a vágányon.

Jánosnak volt ideje még: újságot vásárolt, képeslapot, kifizette a hordárt, búcsút intett az öreg kocsinak s a vonat megmozdult. János sietve kapaszkodott a lépcsőre. Nem is vette észre a nagy látás-futásban, hogy a kicsiny öreg asszony képe kiesett a zsebéből. Azt sem vette észre. — hiába lett volna ügyis —, hogy valaki véletlenül rálépett. A drága kép elkeveredett a sáros földdel és vontásai lassan elhomályosodtak a fiú tarka, színes képzeletében is...

Kétszáz áldozatot követeltek két nap alatt a palesztinai forrongások

A felkelő csapatok már Jeruzsálem közelében is feltűntek

Jeruzsálemből jelentik: Magánjelentés szerint a csütörtöki és pénteki összeütközések áldozatainak száma 200 halott és sebesült. A legtöbb áldozat Madzsál-Krum faluból való. Maga a helyiség teljesen epusztult a harcok során. A katonai csapatok harci tevékenységét 13 hadirepülőgép támogatta. Közvetlen Jeruzsálem közelében fegyveres bandák tüntek fel. A hatóságok ezért elrendelték, hogy este minden világosságot el kell oltani. Általában a palesztinai uton este 6 és reggel 4 óra között scholsem szabad világosságot gyújtani.

Hlinkát a tót nép nagy részvétele mellett helyezték örök nyugalomra

Rózsahegyéről jelentik: A szlovák nép óriási részvétele mellett vasárnap temették el Rózsahegyen Hlinka András, a szlovák néppárt elhunyt vezérét. Már kora reggeltől kezdve minden irányból sűrű sorokban érkeztek a gyászoló tótok Rózsahegyre. A gyászszertartást megelőzően, a városi tanács gyászülést tartott, amelyen a polgármester bejelentette, hogy a város főterét Hlinkáról nevezik el. A szepesi püspök nagy papi sgédlettel gyászmisét mondott, majd beszentelte a halottat. Benes elnököt a temetésen Elías tábornok képviselte. Nagyszámú küldöttség vett részt a temetésen a magyar és a szudeta-német párt részéről is. Lengyel részről parlamenti küldöttség érkezett Rózsahegyre, hogy részt vegyen Hlinka prelátus temetésén. A ravatálnál szlovák ifjúsági szervezetek tagjai álltak díszőrséget. Személyesen vett részt a temetésen Hodzsa miniszterelnök is.

Prágából jelentik: Rózsahegy polgármestere tiltakozott a prágai miniszterelnökségen, mert a cseh hatóságok nem engedték meg a határátlépést annak a 15 ezer lengyel zarándoknak, akik határátlépési igazolvánnyal akartak Csehszlovákiába menni, hogy részt vegyennek Hlinka temetésén.

Haladéktalanul felfüggesztheti a miniszter a politizáló bírót

Csak a minősítési táblák alapján lépnek elő a bírók Leszállították a nyugdíjazási korhatárt

Bucurestiből jelentik: A hivatalos lapban új bírói szervezeti törvényt jelent meg, amely a bírói hivatás gyakorlásának szabályait foglalja magában. A legutóbbi bírósági szervezeti törvény 14 év előtt hirdették ki és azóta több módosításon ment át, míg a jelenlegi törvény egységesíti a vonatkozó rendelkezéseket. A törvényt Victor Iamandi igazságügyminiszter részletes indokolással kíséri, amely első részében magas szemléletű elméleti fejtegetést képez az állam harmadik hatalmáról: az igazságszolgáltatásról. Az alkotmány 76. szakasza állapítja meg a bírák elmozdíthatatlanságát és előírja, hogy ennek az elvnek keresztülvitele külön törvényben történjék, amelyet az alkotmány megjelenésétől számítva, hat hónapon belül kell létesíteni. A most megjelent törvény tehát az alkotmány által előírt határidőn belül lép életbe és az elmozdíthatatlanságra nézve, az előző törvénnyel azonos rendelkezéseket tartalmaz, de egyben kiterjeszti azt az ítélőtáblák ügyeire is.

Gyökere változás áll be a bírák fegyelmi eljárásában. Külön szakasz rendelkezik a legfelsőbb Semmitőszék bíráinak fegyelmi ügyében, mivel a Semmitőszék megilleti a jog, hogy saját tagjai felett fegyelmileg bíraskodjon. Ezt a jogot a legfelsőbb bíróság négy bizottság által gyakorolja. A többi bírák számára, az igazságügyminiszter mellett két fegyelmi bíróság fog működni, egy semmitőszéki bíró elnöke alatt. A bizottság négy évre alakul meg és tagjait az igazságügyminiszter, más részben a Semmitőszék elnöke nevezi ki. Az elsőfokú büntetést tehát, a megintést az igazságügyminiszter fegyelmi eljárás után önmaga alkalmazza, míg súlyos esetben, amikor a bíró kétségtelen rosszhiszeműséggel járt el, vagy pedig a nemzetvédelmi törvény elleni vétséget követte el, a fegyelmi eljárás mellőzésével, királyi rendelettel történik a büntetés kiszabása. A büntetések általában szigorubbak, mint a régi törvényben volt: 5-30 napig terjedő fizetés megvonás, 1-3 évig az előléptetéstől való kizárás, 1-12 hónapig szolgálatától való felfüggesztés. Külön büntetésben részesülnek azok, akik mint fegyelmi bizottsági tagok, törvénytelenül, vagy komolytalanul látják el tisztüket. Azok, akik súlyos cselekményért rendel-

kezési állományba kerültek, vagy a vizsgálati eljárás folyamán állásukról lemondani kényszerültek, bíróvá újra nem nevezhetők.

Az előléptetések kérdésében, az új törvény megszünteti a legfelsőbb bírósági tanácsot, amely eddig az előléptetésekkel az igazságügyminiszter véleményező szerve volt. Erre azért nincs szükség, mert a jövőben a kinevezés a minősítési vizsga alapján történik, szigorúan abban a sorrendben, amilyen osztályzatot az illető bíró nyert. Az előléptetés aképpen történik, hogy a jövőben felfektetnek egy előléptetési táblát és az arra felkerülő bírók kerülnek előléptetésbe. Semmi más befolyásolónak helye sincsen. Az előléptetési táblán annak részletes indokolása áll, hogy mi teszi a bírót előléptetésre alkalmassá.

A miniszteri indokolás részletesen kifejti azokat az indokokat, amelyeknél fogva a bírói fizetések felemelésre szorulnak. A jövő évi költségvetés már a felemelt fizetéseket foglalja magába. Azon céltól vezetve, hogy a bírói kar időnként felfrissítsék, a törvény a szolgálati korhatárt leszállította. Járásbírák és törvényszéki bírák 57 éves korukban, táblai bírák 61 éves, táblai elnökök 62 éves, semmitőszéki bírák 66 éves, semmitőszéki elnök pedig 67 éves korában megy nyugalomba. Végül a törvény javítja a már nyugalomba ment semmitőszéki bírák nyugdíját és azt minimálisan havi 20 ezer leiben állapítja meg.

Pontos rendelkezése a törvénynek, hogy az igazságügyminisztert előzetes felfüggesztési jog illeti meg, ha megállapíthatja a vizsgálóbiztos jelentéséből, hogy valamely bíró politikai tevékenységben vett részt.

Az eddigieknél is nagyobb pompával ülték meg Budapesten Szent István emlékezését

Budapestről jelentik: A Szent István-napi ünnepségekre Budapestre érkezett német és olasz katonai küldöttségek vasárnap délután hagyták el a magyar fővárost. Szent István napját egyébként — tekintettel a Szent István jubileumi évre, — még az eddigiekről is nagyobb pompával és lelkesedéssel ünnepelte meg Magyarország. Szombaton reggel ragyogó napfényben ünnepélyes körmenetben hordozták körül a Szent Jobbot. A körmenetben résztvett Horthy kormányzó is, aki másnap, vasárnap reggel elutazott Németországba. Este pazar tűzijáték volt. Szombat délután 6 órakor egyébként visszahelyezték a Szent István év alkalmából közszemlére tett magyar Szentkoronát.

Ötszáz menekült érkezett Palesztinából a constantai kikötőbe

Pánikszerűen menekülnek a palesztinai zsidók

Bucuresti. Saját tud. Ma reggel a Polonia nevi gőzös Constanta kikötőjébe érkezett. Az utlevél vizsgálat során kitért, hogy a hajó utasai között ötszáz zsidó van, akik a legutóbbi súlyos zavargások miatt menekültek Palesztinából s most hazájukba, Lengyelországba óhajtanak visszatérni. A menekült zsidók megdöbbentő képet nyújtanak a jelenlegi palesztinai állapotokról s elmondották, hogy a zsidó lakosság körében támadt pánik miatt valószínűsítik a népvándorlás indult meg s a palesztinai zsidók tömegesen törnek vissza régi hazájukba.

Arab előkelőségek Londonban. Emir Saud, (x) Saud Arabiá trónörököse, külügyminisztere és fivére társaságában Londonba érkezett és a palesztinai kérdésekről is behatóan tárgyalt az angol gyarmatügyi miniszteriumnál

Bevezetik a forgalmi adó átalányt?

Le kell egyszerűsíteni a mostani rendszert

Bucurestiből jelentik: A forgalmi adók alkalmazásának megkedése óta észlelhetők az ezzel az adóval járó nehézségek. Eltekintve attól, hogy a forgalmi adó ellenőrzése nehéz és költséges, de annyi vitás kérdés merül fel a gyakorlatban, hogy a bíróságok szüntelenül foglalkoztatja a nehéz, sokszor szakmai tudást igénylő kérdések megoldása. Ezért szükség fogrog fenn arra nézve, hogy a forgalmi adó rendszerét átdolgozzák és azt rugalmasabb eljárással helyettesítsék az állam jövedelmének sérelme nélkül.

Két megoldási terv merült fel szakkörökben. Az egyik az, hogy a forgalmi adót átalányadóval helyettesítsék. Ezt úgy képzelik el, hogy miután most — több évi gyakorlat után az egyes iparvállalatok kapacitása ismeretes — ennek az ismert termelőképességnek segítségével állapítsák meg az iparvállalat által fizetendő átalányösszegeket. Hivatkoznak arra, hogy egyes fogyasztói illethekek átalányosítása bevált a multban és ezek mintájára lehetne a forgalmi adót pausalban beszedni. Az eljárásnak az a feltétel előnye volna, hogy az állam minimális apparátussal tudná beszedni az összeget, amely így évente előre vétetne ki. Viszont ebben az eljárásban akár az állam, akár az adófizető terhére sok igazságtalanság történnék. Az elfogyasztott élelem, vagy közhasznú cikk mennyisége, évről-évre ugyanaz, vagy kevésbé

változó, de az ipari termelés konjunkturális behatásoknak van kitéve és így a kivétel csak ritkán fogja fedni a valóságban előállított mennyiségeket. Lehet, hogy több, lehet, hogy kevesebb lesz, aszerint amint a termelési viszonyok alakulnak. Tehát nem lehet a fogyasztói adóval párhuzamba helyezni a forgalmi adót, mivel a kettőnek más természete és előfeltétele van.

A másik terv is meglehetősen radikális megoldást ajánl. Ez az, hogy csak az első nyersanyag kerüljön forgalmi adó alá és felkészáru, vagy ipari cikk attól mentes legyen. Az első nehézség, annak megállapítása, hogy mi az „első nyersanyag”. A második hátrány abban áll, minél egyszerűbb alakban jelentkezik egy árucikk, annál szervezetlenebb kezek állítják elő. Tehát nagyon nehéz az „első termelő” hollétét feltalálni és emellett a rendszer mellett az állami jövedelem egyensúlya felborulni. Előnye az, hogy igazságot teremt az iparosok sorában. Nem áll elő az a helyzet, hogy az, aki a forgalmi adó alól kibúvik olcsóbban tudjon árulni, mint a becsületes előfizető.

Nehéz kérdés a forgalmi adó rendszerét megreformálni, főleg nehéz az eddigi tervbevetett, radikális utakon. Az eddigi rendszert le kell egyszerűsíteni és továbbra is az értékdó szisztémájánál kell maradni

Németország iparának és kereskedelmének fejlődéséről beszédet mondott Funk birodalmi miniszter

A német ipari termelés világviszonylatban második helyen, a német kereskedelem pedig harmadik helyen áll

Königsbergből jelentik: A keletnémetországi árumintavásár megnyitása alkalmából Funk birodalmi gazdasági miniszter beszédet mondott. Beszédében hangzott, hogy Németország ma az ipari termelés terén az Egyesült Államok után a második, a világkereskedelemben pedig, Amerika és Anglia után, harmadik, az új nyers- és üzemanyagtermelés terén pedig elsőhelyen áll a világban. A tények — ugymond — megcáfolják Hull külügyi államtitkárnak azt az állítását, hogy Németország kereskedelem-politikai eszközei az árucere csökkenésére vezetnek. Azoknak a kereskedelmi szerződéseknél során, amelyeket Németország a legutóbbi hónapok folyamán kötött, minden alkalommal emelni lehetett a kereskedelem terjedelmét. Elég megemlíteni Lengyelországot, Törökországot és Magyarországot. Németország tovább-

bi könnyítéseket tesz a kereskedelem számára és ma már a kétoldalú kereskedelmi megállapodások, többoldalú megállapodásokká való kibővítését tervezi. Németország gyors lendületű gazdasági erejének hatása nem abban nyilvánul meg, hogy mindinkább függő viszonyba hozza a vele gazdasági viszonyban lévő országokat, hanem abban, hogy ezek az országok hasznát húznak Németország gazdasági fejlődéséből.

A tőzsdei árfolyamok eséséről szólva jelentette Funk, hogy a német részvények árfolyamának hanyatlása arra vezethető vissza, hogy a zsidó tulajdonosok eladták értékpapírjaikat, mert tévesen azt hitték, hogy a jövőben a zsidóknak nem lehet értékpapírjuk. Nem szabad ugyan, hogy a zsidó értékpapírtulajdonosok befolyást gyakoroljanak a német gazdasági életre, de ebből nem következethető az, hogy egyáltalán ne lehetne értékpapírjuk.

VUILLEMIN TABORNOK ELISMERŐ NYILATKOZATA A NÉMET LÉGI HADERŐRŐL

Berlinből jelentik: Vuillemin tábornok, a francia légi vezérkar főnöke több napos látogatása után vasárnap reggel Németországból visszaérkezett Párizsba. Elutazása előtt nyilatkozott az *Essener National Zeitung* munkatársa előtt. Mindenekelőtt köszönetet mondott azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben a német nép részesítette, majd ezeket mondta:

— Csodálattal tölt el, hogy a német birodalom légi hadereje és az ott szolgálatot teljesítő katonák kiválósága. Őszintén kívánom, hogy a jó szomszédi viszony légkörében továbbra is megmaradjon az a barátság, mely közöttünk. Milch tábornok párizsi látogatása alkalmával létrejött és a mostani németországi látogatásom alatt még jobban megerősödött.

Az utak és a mezőgazdaság

Nem lehet eléggé kiemelni az új útépítési hadjárat fontosságát.

Ghelmegeanu közlekedésügyi miniszter nemcsak megalkotta a zország kincseinek gyorsabb forgalmához szükséges országutak térképét, hanem sikerült biztosítani azokat a tőkét is, amelyeket ez a hadjárat megkövetel. Bátorsága folytán, amellyel egész terjedelmében megragadta a problémát s amellyel rábírta a kormányt arra, hogy minisztertűrma számára megadja a kellő pénzügyi eszközöket, a köz-munkaügyi és közlekedésügyi miniszter ma elmondhatja, hogy teljes sikert aratott egymilliárd 260 millió lejrel rendelkezik a költségvetési év hátralevő részére s rögtön a cselekvéshez is látott.

Újabb bizonyítéka ez mit ér egy kérdés előzetes megvilágítása legjelentéktelenebb részleteitől a legvégső határig. Csak a világosan megrajzolt összkép győz meg a súlyos beruházások szükségességéről. Nem elegendő hangoztatni egy probléma fontosságát, hanem szigoruan körvonalazni is kell és meggyőző adatokkal alátámasztani. Minden megvalósítási kezdetet tüzetes elméleti kidolgozásnak kell megelőznie.

Melyik országnak van sürgősebb szüksége jó utakra termékei könnyű folyására, mint egy olyan agrárországnak, amilyen Románia?

A mezőgazdasági termelés fokozott hozamának közvetlen előfeltétele a jó utak. Ionescu Sisesti professzor földművelésügyi miniszter joggal állította, hogy a legelső szükséglet, amit a román szántóföldek minimális fejlesztésének biztosítására kielégíteni kell, az utaknak ez a megsokszorítása.

A mindenféle járművek számára való közlekedési utak széles hálózata van most létesülőben a viléki lakosság meglegedésére, amely elviselhetetlen elszigeteltségben tengődött és tehetetlenül kellett néznie, mint pusztul el saját szemé előtt számos olyan terméke, amit nem tudott idejében értékesíteni. Nem is érezte munka-energiája megsokszorításának a termés növelése érdekében való indítékát, mert nem csábította a jövedelmezőség biztos kilátása.

Az útépítési hadjárat megindulása egyértelmű ennélfogva a magasabb mezőgazdasági hozam új korszakával.

Lelkigyakorlatos könyvek:

- Csávossy Elemér S. J. **Örökigazságok.** Teljesen kidolgozott lelki-gyakorlatos beszédek 3, 5, 8 napos lelki-gyakorlatok anyagával. Ara kartonkötésben 235.— Lei.
- Csávossy Elmer S. J. **A nagy Király nyomdokain.** A Szent Ignác-féle lelki-gyakorlatok második hetének anyaga az Ur Jézus életéből kieszennvedésig terjedő idő mesteri feldolgozásával. Ara kartonkötésben 235.— Lei.
- Csávossy Elemér S. J.: **Kereszt és feltámadás.** Az Ur kieszennvedése, megdicsőülése, mennybemenetele stb. anyagának remek feldolgozása Szent Ignác lelki-gyakorlatos felépítése szerint. Ara kartonkötésben 325.— Lei.
- Blazovich Jákó O. S. B.: **A csend mélységeiből.** Költői szárnyalású, mélyen szántó, remek, eredeti gondolatokban gazdag lelki-gyakorlatos elmélyedések. Ara kartonkötésben 105.— Lei.
- Schmidt Béla dr.: **Lelket az életből.** Lebilincselően érdekes, modern példákban feldolgozott lelki-gyakorlatos példák. Kartonkötésben 115.— Lei.

Figyelem!

Mélyen leszállított áron kaphatók **dr Karácsonyi János** püspök összes művei:

- A magyar nemzet honalapítása 896—997
Ára 40 lei helyett 20 lei
- Új adatok és új szempontok a székelyek régi történetéhez Ára 50 lei helyett 20 lei
- A magyar nemzet áttérése a nyugati kereszténységre 100 lei helyett 50 lei
- Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig I. 300 lei h. 150 lei
- Szent Ferenc rendjének története Magyarországon 1711-ig II. 300 lei h. 150 lei
- Vidéki megrendeléseknél plus 15 lei portó.

Gunda Gyula:

Repülőszolgálaton Franco seregében

Élmények a spanyolországi polgárháborúból

A „Magyar Lapok” kizárólagos közlési jogával.

Utánnomás még kivonatossan is tilos.

XIII.

Este van, július 6-a s vacsorán ülünk a salamancai *Grand Hotel* előkelő és díszes éttermében. A vacsorán jelen van *Senorita Eileen M. P.*, a spanyol nemzeti párt, a *Falange Espanola* sajtó- és propaganda-osztályának titkárnője, Herr Karl H., egy idősebb barátom, aki a hadianyagszállítás jövedelmező mesteriségét űzi és magam. Délután érkeztem csak vissza a madridi frontról, ahol tanulmányi kiránduláson voltam.

Senorita Eileen a közé a kevés intelligens spanyol hölgy közé tartozik, akivel eddig Hispániában találkoztam. Születésére nézve azonban ő sem spanyol, hanem írlandi, ennek ellenére ő a lelke a spanyol nemzeti párt sajtó- és propaganda-szolgálatnak. Beszél angolul, franciául, spanyolul, németül, ért olaszul, portugálul, sőt még magyarul is. Hazafiasságból jelentkezett erre a szolgálatra s ma már az ideérkező külföldi újságírók cikkeket írnak a szép, finom, mindig kedves és nagy műveltségű hölgyről. S ezek a cikkek egyáltalában nem túloznak.

A vacsora másik résztvevője, mint említettem, Herr Karl H. nevű barátom. Ő ala-

csony köpcös úr és nem szívesen veszi le a kalapját, mert tar koponyája könnyen megfázik. *Önműködő és géppisztolyokat, valamint gyalogsági löszert szállít, persze nem csekély nyereség mellett, ám a tüzérségi löszerszakmában is igen jó összeköttetései vannak.* Remekül él, nagyszerűen össze tudja válogatni az ételeket, elegánsan öltözködik, csak egyetlen gyenge oldala van: a bombatámadás. Ha felbúgnak a légi riadó szirénái, arca rögtön elsápad, homloka finoman verejtékezni kezd, peronyi késedelem nélkül autójához rohan és kiszáguld a városból. Kocsija hát soha nincs távolabb tőle 100 méternél s ha az ember ezt a remek autót megpillantja valahol, minden magyarázat nélkül tudhatja már, hogy Herr Karl H. valamelyik parancsnokságon hadiszállításra alku-

dozik.
— *Hogy van, főhadnagy úr?* — kérdi most tőlem.
— *Köszönöm, jól.*
— *Parancsoljon, Senorita Eileen, ebből a remek Marquese de Riscalból egy pohárral. Kitűnő ital!*

Aki a gránátokat szállítja és aki a lelkét adja

Igy kínálgat bennünket s a nagy szívélyességnek meg is van az oka. Ma délelőtt a főhadiszállás anyagi osztályán nagy megrendeléseket tudott kicsikarni, hát két üveg nagyszerű francia pezsgóval és spanyol borral ünnepeljük meg a kitűnő üzletet. Beszélgetünk, közben egy pillanatra hocsánatot kér, előszedi a noteszét, számol — *kizárólag hat és hélyeggyű számokkal dolgozik* — s látom, mikor számadása végén kipipál egy huszonöt ezer gránátról szóló tételt.

Am akkor hirtelen becsapják az étterem ajtaját, erre összerendezem, mintha legalábbis bomba robbanna a közelében. Nem bírja az erősebb hangokat. Pedig csak a portás hoz sietve egy Sevillából érkezett sürgős szolgálati táviratot nekem.

— *Mi az, főhadnagy úr?* — kérdi a hadianyagszállító.

— *Semmi* — mondom — *csak: parancs.*

A távirat a sevillai repülőtér parancsnokságától jön s ez áll benne: *„Amennyiben egészségi állapotod megengedi, kérem, holnap reggel jelentkezni a repülőtéren.”* Aláírás: *B. százados.* Nyomban felhívom a légierők parancsnokságát s ott megtudom, hogy a vörösök ma reggel 6 órakor a madridi fronton *Valdemorillo* és *Villanueva de La Canada* táján, *Brunete* irányában s a déli fronton *Penaroyánál* áttörték vonalainkat, tehát *mégint a légierőknek kell akcióba lépniük.* Hát kérek egy gépet, amellyel másnap reggel elrepülhetek, sajnos azonban csak egy kis *Bücker*et kaphatok, amelynek 135 km a maximális sebessége, ám ez is jobb, ha sietségről van szó, mint az autó.

Az asztalnál természetesen kifaggnak, hogy mit akar velem a sevillai repülőtér parancsnoksága s mikor elmondom, miről van szó, Herr Karl H. azt tanácsolja, menjünk át

számára, nem-e jobb, ha ő itthagyná mostani szolgálatát és sürgősen jelentkezne valamelyik frontkórházban. Hisz szigorú orvos is.

Hát ilyen különbségek vannak ember és ember s az üzlet és a lelkiismeret között. De azt Herr Karl H. barátom észre se veszi.

Ködben Sevilla felé

A pezsgő még ott áll az asztalon, de már nem isszuk meg. Nem, mintha nekem nem lenne időm, vagy *Senorita Eileen*nek, hanem mert hadseregszállító barátom nem bírja ki öt percnél tovább. Felugrik, hocsánatot kér, — ezt nagyon elegánsan tudja, — sürgősen búcsúzik tőlünk, szalad az autójához és elszáguld Vigo felé. En meg kimegyek a repülőtérre, hogy amint virrad, nyomban indulhassak.

Reggel 4 órakor startolok a kis *Bücker*-tel. Szeretnék magasra szállni, a *Siera de Gredos* csúcsait azonban vastag felhőtakaró borítja, hát csak alacsonyan repülhetek. Még *Benjarig* jól megy a dolog, ott egy kört csinálók a főtér felett, a magasan álló szálló körül, amelyben nemrég laktam s aztán nekivágok a vasúti sín mentén a reggeli ködnek. Vissza is fordulhatok a rossz repülési viszonyokkal nagyon is megokolhatnám elmaradásomat, ám nem teszem, mert tudom, hogy most nagyon komoly dologról van szó s részt akarok venni a légierők akciójában. *Mindössze öt-tíz méter magasságban repülök a vasúti vágányok felett, néha egy magasabb házat és templomtornyot kell kikerülnöm, aztán olyan vastag ködbe kerülök, hogy tíz méter magasból már a föld is alig látszik s néha bizony utolsó pillanatban tudom csak felkapni a gépet, hogy neki ne menjen egy-egy fa koronájának.* Több, mint félóráig vesződöm így, míg végre *Plascenciánál* egyszerre eloszlik a köd és magasba emelkedhetem. Végre is sikerül átvégődnöm a *Siera de Gredoson*, melynek szűk völgyeiben nem egy gépünk zúzódot porrá.

Hat órakor *Caceresben* benzint veszek fel s nyolc órakor leszállok Sevilla hatalmas repülőtérén. Egyenesen a parancsnoki torony elé gurulok s ott B. százados barátom fogad nagyon szívélyesen, közölve velem, hogy azért hivatott, mert századát, amely éppen most motorrevideáláson volt, felriasztották s mivel egyik tisztjének szabadságot adott s az csak két-három nap múlva tér haza, van egy üres gépe számomra. Ha akarom. Hát hogyne akar-nám! *Alacsony támadás készült itt s eddig még ilyenben nem volt részem,* örülök hát, hogy végre ezt is megpróbálhatom. Már pár héttel ezelőtt szóltam B. százados barátomnak, hogy szeretnék legalább egy hetet az ő századánál eltölteni, *mivel ez egyike a kevés alacsony-támadó századnak.* Most hát megtehetem.

Alacsony támadásra indulunk

A gépeken a javítóműhely egész éjszaka dolgozott s éppen most tolják ki őket a hangárból.

— *Az lesz ott a tied,* — mutat az egyik repülőgépre a százados.

— *Jó,* — bólintok.

S alig várom, hogy induljunk már. Most féltíz van. B. százados jelenti a déli hadseregparancsnokságnak, hogy repülőszázada tíz órától kezdve kész a bevetésre.

Tíz óra 20 perckor elrendelik a készülséget s mi a repülőtéren gépeink mellett várjuk

a parancsot az indulásra. Tizenegy óra 10 perckor végre ezt is megkapjuk. Századparancsnokunk sietve megmagyarázza a feladatot, aztán felszállunk. Először átrepülünk egy *Azuaga* nevű ütközetlesszállóhelyre, amely alig néhány kilométernyire van a fronttól s ott szinte leszállásban várjuk az intézkedést, hogy indulhassunk a támadásra.

Végre az is megérkezik. A még reggel előre rendelt szerelők megindítják a motorokat s mi startolunk. *Tizenkét géppel megyünk, mindegyiken merev géppuska és mindegyiken*

**Egyetlen szeszesisital,
mely a szervezetre nem káros**

A „SÖR”

**Igyunk „Dreher Haggenmacher” sört!
Udit, lecsendesít, derüssé tesz, indulatokat tompít, táplál, szomjatortó!**

hat darab 12 kilogrammos bomba.

Hát előre.

Az előzetes megbeszélés szerint nagy körben s egész alacsonyan repülve, megkerüljük a bevetés színhelyét s vagy tíz kilométerre délkeletre átlépjük az ellenséges vonalakat. A vörösök területe felett most a támadásra kijelölt hely felé sietünk, mögötte egyenesvonalú zárt alakzatot veszünk fel s aztán kezdődik. Először felemelkedünk mintegy 550 méter magasságba s mikor meglátjuk a hevenyészve ázott és gyálsággal zsúfolásig telt ellenséges lövészárkokat, zuhanó repülésben hirtelen lecsapunk.

Az egész csak egy pillanat. Irányzó dioptriemen keresztül megcélozom a közvetlenül előtem fekvő árokrést, megnyomom a löbbentetőt s gépfegyverem dolgozni kezd. Mindez zuhanás közben történik. Nagyszerűen látom az ellenséges katonaságot, látom a becsapódásokat, a találatokat s még azt is, hogy lent a lövészárkokban, főlem jobbra, egy csomóban vagy nyolc-tíz ember szorong. Hát egy kicsit belelépek a jobb oldalkormányba, lövök s a lövedékek közéjük vágnak. Aztán már alig vagyok pár méternyire a földtől s ez az a pillanat, mikor bele kell rántani a magassági kormányba s ugyanakkor ki kell oldani a bombákat. Ezt teszem. Kioldok két bombát, hirtelen felemlem a gépemet s mintha legalább méterháromszáznyi súly nyomná a fejemet, a nagy erőből szinte belepréselődöm az ülésbe s a gépem magasba szökken.

Most a századparancsnokot nézem, hogy ő mit csinál. Ha simán tovább száll, akkor hazamegyünk, ha azonban emelkedik a gép, akkor új támadás következik. Ez a jel.

S a századparancsnok gépe meredeken vág felfelé, hát újabb támadás jön. Jobb kísérő rajparancsnok vagyok s zúgok vele egy magasságban. Ötszáz méteren bukófordulóval megfordulunk s most innét, a mi vonatunk felől csapunk rá az ellenséges árokokra. A mi állásainkból kézzel és spájkával integetnek az embereink, de ezek csak pillanatok s már megyünk tovább. Most az ellenséges lövészárkoknak a meredek oldala felől támadunk, géppuskával nem nagyon tudunk hatásosan tüzelni, így nem marad más, csak a bomba. A módszer az, hogy úgy oldja ki az ember a bombákat, hogy azok a mellvéd oltalmában megbújít emberek közé az árokba essenek. Így nagyon alaposan meg lehet tisztítani az ellenséges állásokat, de ennek végrehajtása így arctámadáshoz elég nehéz is. Am nem hiszem, hogy sok bombánk célt tévesztett volna. S ez pár perc múlva be is igazolódik, mert mikor hazamenet elhúzzunk az előbb bombázott állások felett, már a mi marokkóiaink turbánjai virítanak bennük.

Déli egy órára, éppen ebédre érkezünk vissza a sevillai repülőterre s még a második fogásnál sem tartunk, mikor telefonhoz hívják B. századost s gratulálnak nekünk a gyalogságtól a jól végzett munkához, egyben azonban jelzik, hogy délutánra alighanem újabb bevetésre kell számítani. Mit csinál ilyenkor az ember? Hogy az előkészületek minél gyorsabban befejeződjenek, segít a szerelőknek és a fegyvermestereknek a gépek és puszkák feltöltésénél, a bombák beszerelésénél, aztán, mivel ebédelni már ebédelt és ideje még van, lefekszik a gépek szárnya alá és aluszik egy jóízűt.

Hát ott alszunk a sevillai repülőter gépeinek szárnyai alatt.

(Következő folytatás a Magyar Lapok csütörtöki számában.)

F. Endrődy László S. J.

P. Petit hajója

c. könyvnek első részében P. Petit S. J. csupa érdekes epizódokból szőtt életrajzát adja, a másik részében pedig egy teljes részletes lelkigyakorlatot közöl, amelyet P. Petit tartott. E lelkigyakorlat páratlanul ötletes és eredeti feldolgozása. Egyszerű közvetlenség az ars Szent lélekmelegítő varázsa érződik — a benyújtott kegyelmi élet kiáradása.

Ára 90 leí és portó.

Növényevők

A villamoson találkoztam egy bicsérdista ismerőssel. Ilyen is van; valaha ő magyarózta el Bicsérdi mester gyomormegváltó elméletét. Amikor olyan különös mértékben divatba jött a koplalásokkal elegyes mókuskoszt.

Szemben ültem nagy darab ismerőssel és miután régen nem láttuk egymást, alkalmosabb téma híján meghánytuk-velettük az időjárást.

A kűtlen csatár

Alaposan odamondogattunk a locspocsnak, hidegnek, szélnek, amikor aztán már akadovozó állott szánkra a mondanivaló, megkérdeztem:

— Na és hogy állunk a bicséridizmussal?

Az egykor aszaltszilva- és vereshagyma- apostol hirtelenül lesütötte a szemét és legyintett.

— Ahá, — mondtuk kissé kaján hanghordozással — tehát ...

— Igen — szólt ő — a feleségem miatt ...

Abbamaradt a dolog.

Ha jól emlékszem, a nagyságos asszony akkoriban sem lelkesedett érte?

— Nem is. Vitakozott.

— Aminek a vége kapituláció lett? ...

— Azt már nem — emelte fel hangját az ismerős. — Nem szoktam kapitulálni elvi dolgokban. Különösen gyenge, női érzésekre. Hanem ...

— Hanem?

— Egy napon megszedültem. A gyomromban néhány szem reggelire elköltött magyarázó és egy fél alma korgott, amikor ebédhez ültünk és vártam a tányérszűz cékliát, főtt burgonyával ...

Előrehajoltam.

— Erre? ...

— Erre nyílt az ajtó és a lány, a feleségemre sunyítva, behozott egy tál paprikás csirkeket nokedlivel. Egykori kedvencemet. Szép, pirosan, lében, rózsaszínű combocskákkal, fehér mellhúsával és szép, páros zúzával ...

Vejh ... Mit mondjak: jellemem megingott. Bicsérdy módon immár — a tiltott gyümölcsöz nyúltam és úgy bepakkoltam a tejfeles csirkéből, hogy a füleim kettéálltak.

— Na ugye ...

Ismerősünk parolázni kezdett. Lehet, hogy pár megállással hamarabb szállt le, mint akart, de nem akart atulmaradni. Sőt távozóban egy címet sugott a fülembe és hozzátette:

— Azért az eszme el tovább, ha egy csatár el is hagyta a zászlót ...

Ezt szépen mondta. A megadott címen vegetáriánus étkezőt találtunk. Am, ahol már sem Bicsérdi módra lényegülnek a falatok az emberekbe, hanem — politikus nyelven szólva — a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

— a növényi koszt koalíciója található.

Jeta: Undi Imce

Öreg bácsi féladag céklát kér a felszolgáló kisasszonytól. A kisasszony szemrebbenés nélkül veszi fel a rendelést.

A publikum általában — igen jó húsban van. Általában négy-öt fogáson alul senki se adja. Leves után a legtöbb vendég elé három tálat raknak.

Egy kecskeszakállas, cvikkeres úr épp most lát neki a „Linnemeni“-nek. Rántott celt, lert eszik, karfiolt, spenótot és céklát. Mint a zilofon-játékos, úgy szedeget-kapkod a tányérja felé a tálatból.

Ami szerény, egyéni élményünket illeti, elég jó a növénytoros ebéd. De még jobb talán a grehem kenyér.

A cvikkeres úr úgy látszik túlságosan magánosnak találja a lételet a négy tállal, ezért a fogáshoz megy és lekaszt egy nádrámán kunkorodó németnyelvű spirítusza folyóirattal.

Mikor végzett a derékhadal, rétest rendel, megfogja az írók poharát és a sovány bácsi asztalához lép:

— Meg tetszik engedni?

A nyughatatlan vegetáriánusnak társaság kell.

Az öreg úr, aki a féladag, egymagában elköltött cékla után sós, feketeretekszeletkéket rendelt, nyájasan int:

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

— Tessék.

HIREK

MAGYAR LAPOK Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldos: Egész évre 600, félévre 400, negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
Bátyárságon: Egész évre 30 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postatakarékpénzlár csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 12-27.

Csofj szerkesztő: **dr Sulyok István**
Cenzorokat nem örvény meg és nem adnak vissza

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Élénk, helyenként viharos, északnyugati, északi szél, zivatar, a hőmérséklet tovább csökken.

Sigemitsu tárgyalásai Litvinovval a csangkufengi határvonal megállapításáról. Moszkvából jelentik: Sigemitsu japán követ átnyújtotta Litvinovnak a japán kormány indítványát, hogy alakítsanak közös bizottságot a Csangkufeng mögött húzódó szovjet-orosz-japán határ megállapítására és kijelölésére. Hírszerint Litvinov és Sigemitsu sok részletkérdésben megegyezett egymással. A tárgyalásokat folytatják.

SÜLYOS VASUTÍ SZERENCSETLENSÉG INDIÁBAN. Londonból jelentik: Indiában, Tichinopoly és Madura között vasúti szerencsétlenség történt, amelynek 25 halottja van, 117 utas megsebesült.

HOWARD HUGHES LESZÁLLÁS NÉLKÜL ÁTREPÜLT AZ AMERIKAI KONTINENST. Newyorkból jelentik: Howard Hughes, a híres oceánrepülő, most ugyanazzal a repülőgéppel, amellyel nemrégiben viládkörüli repülését hajtotta végre, leszállás nélkül átrepült az amerikai kontinens. A repülés ideje 10 óra 23 perc és 20 másodperc volt. Átlagos sebessége tehát 229 mérföld volt óránként.

November közepére várják az új közigazgatási törvény végrehajtási utasítását. Bucuresti. Saját tud. Az új közigazgatási törvény végrehajtási utasítása november közepére feltétlenül elkészül. A végrehajtási utasítást speciális bizottság dolgozza ki. A közigazgatási törvény végrehajtási utasítása értelmében a főváros polgármesterét királyi dekretummal nevezik ki s a magas hivatali méltóságot csak főiskolai végzettséggel bíró személy vagy katonatiszt töltheti be. Amennyiben a főváros polgármesteri székébe katonatiszt kerül, annak legalább is alezredesnek kell lennie. Az ország többi városainak polgármestereit a királyi helytartók jelölik majd ki.

Jön 505 a csikkal!

Szerelmi dráma egy román uszályhajón. Győről jelentik: Vasárnap délután revolverdörrenés verte fel Komárom mellett a Dunapart csónáját. A dörrenés egy uszályhajóról jött, mely román zászló alatt haladt lefelé a Dunán. Halálra lehetett a revolverlövést követő női sikoltást és segélykiáltást és látni lehetett, amint egy fiatal lány a hajón összeesik. A hajó Győrön kötött ki és a csendőrség megállapította, hogy az uszályon különös szerelmi dráma játszódott le. Az állózat Adrian Steluta 16 éves leány, akinek a revolvergolyó a gyomrába fúródott. A merénylő Palper Pepi hajótöltés 32 éves román állampolgár. A csendőrség megállapította, hogy a tolmács szerelmével üldözte a fiatal leányt, de az nem vette komolyan udvarlóját. A tolmács, aki el akart válni feleségétől, hogy nőül vegye a fiatal leányt, a leány magatartása felett elkeseredésében, pillanatnyi felindulásában rálőtt a leányra. Ezután maga ellen akarta fordítani revolverét, de a matrózok lefegyverezték. A leányt, aki nagy vérvesztéssel szenvedett, a hajó kikötésekor a győri kórházba szállították és ott vératómlesztést hajtottak végre rajta. A vért a leány anyjától, az uszályhajó kormányosának feleségétől vették. A vératómlesztés ellenére a szerencsétlen fiatal leány állapotja reménytelen. A merénylőt őrizetbe vették.

Pályázati hirdetés. A zilahi református Wesleyáni kollégium előjárósága az 1938-39. évre pályázatot hirdet a következő helyettes tanári állásokra: 1. Latin, 2. Filozofia, 3. Földrajz tanárokra. Pályázati határidő 1938. szeptember 1.

Meghamisították a szatmár-sadányi állami iskola könyvelt. Szatmárról jelentik: A tanfelügyelőség bűnvádi feljelentést adott be az ügyészségen. A feljelentés szerint a szatmár-sadányi állami elemi iskola néhány évvel ezelőtt felfektetett könyveiben gyanús törlesztések és javítások vannak, sok adat pedig hamis. A tanfelügyelőség kérésére az ügyészség elrendelte a nyomozást.

ANTAL ISTVÁN MAGYAR ÁLLAMTITKÁR RÓMÁBAN. Buapetről jelentik: Antal István államtitkár vasárnap reggel Rómába érkezett, hogy az olasz népművelési minisztériumot, annak munkásságát és az olasz sajtó-szervezeteket, valamint a szociálista intézményeket tanulmányozza. Antal István e hét végéig marad Rómában és ez idő alatt fogadja Ciano külügyminiszter és Alfieri propaganda-ügyi miniszter is.

Kedden kezdik tárgyalni Csermák Ferenc bűnperét. Aradról jelentik: Az utóbbi esztendő egyik legnagyobbabasu bűnügyét kezdi tárgyalni augusztus 23-án, kedden délelőtt az aradi törvényszék. Ekkor kerül ugyanis főtárgyalásra az ismeretes Csermák-féle bűnper, amely közel egy teljes esztendőn keresztül foglalkoztatta az igazságügyi hatóságokat. A Csermák bűnügynek hat vádlottja van: Csermák Ferenc csehszlovákiai illetőségű festőművész és felesége, Kratochwill Jean ugyancsak csehszlovák illetőségű mérnök, Putici Victor nyugalmazott törvényszéki jegyző és felesége, valamint egy fiatal aradi ügyvéd. A per aktáj több kilogramm sulyuak és maga a vádirat terjedelme kisebb regénynek beillik. A nem mindennapi ügyben nem kevesebb, mint 58 károsult, illetve feljelentő szerepel és ezeken kívül a tanúk száma jóval meghaladja a százat. Az összkár, melyet a terjedelmes vádirat feltűntet, körülbelül kétfélmillió lejt tesz ki. A főtárgyalás a törvényszék első tagozatán lesz. Miután magán a közvetlenül érdekeltéken kívül is város-szerte nagy érdeklődés nyilvánul meg a per iránt a tárgyalást nem az első tagozat tárgyalótermében, hanem a nagy esküdtszékai teremben tartják meg. Az ügy szokatlan nagyságára való tekintettel a főtárgyalás előreláthatólag legalább három napig tart.

A nagyváradi Iparosok Hitelszövetkezet Temetkezési Egyesülete értesíti „A” csoportjának tagjait, hogy Némethi Erzsébet, özv. Jakabfy Árpádné, Fazekas József és Kovács János (493. 494. 495. 496-ik) tagunk meghalt. Ezért az esedékessé vált 10, illetve 11 lej minden egyes tag által befizetendő az egyesület pénztárába vagy a pénzbeszedőnek. Az elnökség.

AZ ANGOL MUNKÁSPARTI VEZÉR BUCURESTIBEN. Bucuresti. Saját tud. Lord Lansbury angol munkáspárti vezér délkelet-európai tanulmányútja során Szófiából hétfőn reggel Bucurestibe érkezett. Az angol politikus megérkezése után több neves személyiséggel folytatott már eddig is megbeszéléseket a fővárosban.

Elütött tolató vonat egy pályamunkást. Szatmárról jelentik: Szombaton reggel sulyos kimeneteli szerencsétlenség történt a halmi állomáson. A közraktár közelében a sinek mentén dolgozott Lemák Antal 21 éves pályamunkás, akit egy tolató szerelvény elütött. A szerencsétlenül járt Lemák Antalnak eltört a bal vállperce, ezenkívül sulyos belső és külső sérüléseket szenvedett. Beszállították a szatmári kórházba. Allapota rendkívül sulyos. A szerencsétlenség ügyében megindult a nyomozás.

EGY FIATAL LEÁNY HALÁLOS SZERENCSETLENSÉGE. Arad. Saját tud. Vasárnap délután megdöbbentő szerencsétlenség történt a városban Trimbitioni Felicia, az aradi iparfelügyelő 16 éves leánya, a közszereplőnek örvendő és elismert sport-ladi, több lovasverseny győztese, a strandon leimászott a vároldalon levő egyik vastraverzre s a villanyáram agyonujtotta. Trimbitioni Felicia játékos kedvből kuszott fel a vastraverzre s onnan integetett a barátainak. Közben hozzá ért a magasfeszültségű huzalhoz és lezuhant. Pannakadt a vastraverz egyik keresztjén, ahonnan a barátai emelték le. Az orvosok injekciókkal és mesterséges légzéssel próbálták magához téríteni, majd a központi kórházba szállították, ahol megoperálták. A szerencsétlen fiatal leányt azonban nem sikerült megmenteni az életnek. A fiatal leány tragikus halálának híre gyorsan elterjedt a városban és mindenütt ószinto részvélet keltett. Trimbitioni Felicia temetése kedden délután 4 órakor lesz.

KABARÉ-EST A NAGYVÁRADI STRANDON. Szombat este nagyszabású kabaré-est lesz a strandon. A kabaré műsorában kitűnő váradi színészek szerepelnek, nagyszabású és mulattató műsorral. Lesz tombola, szépségverseny és tánc reggelli. A rendezőség gondoskodni fog a tökéletes rendről és a közönség kényelméről.

! Hétnapos utókúra a Püspökfürdőben

Báile Episcopești — lángá Oradea
Nagyvárad mellett

Viktoria Hotelben **Lei 875**
Transilvania **< 1085**
Dacia **< 1225**

A hétnapos utókúrában bentfoglaltatik napi háromszori étkezés, lakás, gyógy vagy hullám-fürdő.

Ha reumában szenved, vegye most igénybe a kúrát. A fenti árak mellett augusztus 25-től a szezon végéig garantáljuk.

Feljegyzések

A nemzetiségi konferenciára, mely eleinte Genfben, egyszer Bécsben, kétszer Bernben, a tavaly pedig Londonban ülésezett, azt mondta egyszer valaki, hogy elég, ha összeül és másodrendű kérdés, hogy miről folynak a tanácskozásai. Az igazság azonban az, hogy ezeknek a konferenciáknak — a látszat ellenére — jelentős politikai és tudományos hatásuk volt. Az önmérséklet, mit politikai téren tanúsítottak, megteremtette gyümölcsét.

Ezek a konferenciák sohasem támadtak egyetlen államot sem, nem hangoztatták tagjaik sérelmeit, hanem a súlypontot az elvi részre helyezték. Ezzel az önmérséklettel lehetővé vált, hogy azokon olyanok vegyenek részt, kik a határozatok meghozatala után visszaakarnak térni otthonukba: tehát maguk a nemzetiségek.

Sok támadás érte ezért a kongresszust és sokszor úgy látszott, hogy joggal. Voltak és vannak egyéb gyengései is, melyekről most nem beszélünk. Ezek néha annyira kiütköztek, hogy olykor a munka folytatása kétségessé vált.

Minden gyengeség mellett azonban nemzetközi munkaközösséget jelentett egyetlen cél — a nemzetiségi kérdés — megoldása érdekében. A hatást, amelyről szólottunk, pedig éppen ezzel érte el. A konferencián elhangzott előadásokat évről-évre kiadták: az a 13 kötet, mely eddig megjelent, nemcsak az európai nemzetiségi kérdés egész anyagát s elméleti gondolatvilágát öleli fel, hanem a hullámzást is mutatja, melyet ez a kérdés 13 esztendő alatt elszenvedett. Ezt ismerni pedig nemcsak nagyon érdekes, hanem fontos és hasznos is: ezek a dokumentumok éppen ott vannak ma Runciman lord íróasztalán, mint az európai külügyminisztériumok oklevéltárában. Ha ma valaki Európában tanulmányozni akarja ezt a kérdést, hogy könyvet vagy cikket írjon arról: legelőbb ezeket az évkönyveket kell átlapoznia.

Ebben a munkában nagy szerepet vittek a magyarok, az eredményes kezdeményezés szinte mindig magyar részről jött: Balogh Arthur, Szüllő Géza, Jakabffy Elemér, Deák Leó s most legutóbb Jósika János. Balogh Arthur megírta alapvető művét a kisebbségi jogokról és ez a mű konferenciák kodexa és lexikonja lett, Deák Leó kezdeményezte pedig azt a hatalmas adatszűjteményt, mely 1931-ben jelent meg és részletes képet ad az európai nemzetiségek arányairól, tényleges és jogi helyzetéről.

Mindent abból az alkalomból idézzük emlékeztetőbe, hogy augusztus 25. és 26-án Stockholmban összeül a XIV. nemzetiségi

konferencia. Míg az első konferenciákat bérelt termekben tartották, ez a XIV. konferencia a svéd tudomány-egyetem jogi karának vendége, üléseit annak dísztermében tartja: a nemzetiségi kérdés pályafutásának szempontjából ez sem érvénytelen. Tárgysorozata tulajdonképpen összefoglalás: az előadók ebben az évben mérleget állítanak fel mindarról, ami a nemzetiségi kérdés megoldásáért 20 év alatt történt és nem történt. Mérleget a zárhatkor szokás felállítani. Bár úgy lenne, hogy a nemzetiségi kérdés megoldása világszerte döntő fordulathoz ért és ne lenne több nemzetiségi konferenciára szükség. (Skin.)

Szeptember 2-án tárgyalja a közigazgatási bíróság dr. Vostinár János és dr. Prodan Teodor ügyét. Nagyvárad Sajtó tud. Néhány héttel ezelőtt foglalkoztunk a vizsgálattal, amelyet Dumitrescu belügyminiszteriumi vezérfelügyelő tartott Nagyvárad városánál és amelynek eredményeképpen több városi főtisztviselőt felfüggetelték, illetve menesztettek állásából. Az érdekeltek között dr. Prodan Teodor városi főügyész és dr. Vostinár János városi főjegyző. A temesvári közigazgatási bírósághoz fordultak és visszahelyezésüket kérték. Úgyvándjuk dr. Zigre Miklós kamarai dékán úján terjedelmes beadványban ismertetik a tényállást és az elbocsátást törvényellenesnek minősítik, annál is inkább mivel az elbocsátó végzésben nincs olyan indok feltüntetve, amely ilyen súlyos büntetés kirovását indokolta ténnyé. A temesvári közigazgatási bíróság az ügy tárgyalását szeptember 2-re tűzte ki.

HATVANEZER LEIBE KERÜLT EGY HAMIS UTLEVELE. Bucuresti. Sajtó tud. Részletesen beszámoltunk arról a nagyszabású utlevél-hamisításról, amelynek gócpontja Csernovitzban volt. Azt is megírtuk, hogy a büntető hatóságok, hosszas nyomozás után, döntő bizonyítékoknak jutottak birtokába. A vizsgálat a nagyszabású büntetőben tovább folyik s megállapítást nyert, hogy a Németországból menekült zsidók részére készült hamis utlevelek — darabonként! — hatvanezer leibe kerültek.

Javulnak a tengeri-termés kilátásai. Arad megye gazdatársadalmát érthető aggodalommal töltötte el, hogy közel két héten keresztül kedvezőtlen időjárás volt a megye területén. Az esős időt felváltó derűs időjárás következtében megszűntek azok a veszélyek, amelyek a sok csapadék miatt a kukoricatermést veszélyeztették. A meleg időjárás következtében a tengeri termés kilátása annyira megjavult, hogy az aradi mezőgazdasági kamarához érkezett jelentések szerint, ha a száraz, napfényes időjárás tovább folytatódik, akkor Arad megye területén az idén rekord-tengeri-termés lesz.

Temetés. Özv. Nagy Jánosné 68 éves korában Nagyváradon meghalt. Temetése augusztus 22-én volt. (Caritas.)

* A rheuma, köszvény és mindennemű hülésses bántalmak, elsősorban a gripa, komoly megbetegedések. Ne kísérletezzék tehát más szerekekkel! Használja mindjárt az orvosoktól és kórházakban kipróbált és bevált gyógyszer: a Togal-tablettát. Erősen bakteriumölő hatásúak és a mérges anyagokat teljesen eltávolítják a szervezetből. Reumánál a többhetes, gripánál a néhány napos Togal-kezelés nagyszerűen bevált. Az összes gyógyszerárakban és drogériákban.

Szmlrnov,

az orosz szovjetunió tengerészeti népbiztosa, akiről olyan hírek kerültek forgalomba világszerte, hogy kegyesített lett.

Egy év alatt százszázalékkal drágult a tejeskávé Aradon

Aradról jelentik: Aradváros ármaximáló bizottsága foglalkozott a vendéglők, kávéházak, szállodák, valamint a ló- és gépjárművek maximális árának megállapításával.

A vendéglősök nevében Mohor Ilie, az aradi és aradmegyei vendéglősök és kocsmárosok szindikátusának elnöke szólalt fel és kérte a bizottságot, hogy hagyják meg a jelenlegi menük árát. Ezzel szemben a vendéglősök kötelezik magukat arra, hogy az ellen senkisé nem élhet jogos panaszal. A maximáló bizottság elfogadta Mohor elnök előterjesztését: így a háromfogásos menü ára továbbra is 25, míg a négyfogásos menü ára 30 lei marad. Ezután a reggeli tejeskávé új maximális árát állapította meg a bizottság. Több felhívás után a reggeli habos tejeskávé árát 12 leiben állapították meg, ami duplája a tavalyinak.

Sor került ezután a szállodai szobák árának meghatározására s a maximáló bizottság úgy döntött: bizottságot delegál arra, hogy végigjárják az aradi szállodákat és felülvizsgálják a szobákát. A helyszíni vizsgálatról készült jelentés nyomán került sor a szobák maximális árának felülvizsgálata során Petusan Ioan rendőrkapitány hangsúlyozta, hogy dőszerű lenne a bárutók vitelét lezárítani. A bizottság magáévá vette az indítványt és az érdekeltek meghallgatása után a taxiautók fuvardíját tíz százalékkal lezáraltotta. Ugyancsak most tárgyalta az ármaximáló bizottság a konfliktus viteldijának kérdését is. A lóval vontatott bérkocsinál a régi tarifa marad továbbra is érvényben.

A borbélyok vasárnapja

Az utóbbi törvényrendeletek közül egy a borbélyok vasárnap záróját határozza meg. A borbélyok most már vasárnap délig nyitva tarthatják üzleteiket és dolgozhatnak. Ezért csereben hétfő délig nem dolgozhatnak. A rendelet megalkotásának bizonyára előzményei is vannak és sokféle szempontot tartottak szem előtt. Talán jó ez az új rend a szombat estig dolgozó embernek, vagy annak, aki csak vasárnap tud kényelmesen elmenni a borbélyhoz. Jó a tulajdonosnak is, hiszen jövedelemtöbbletről van szó. Talán az alkalmazottak egy részének is alkalmas. De nem mindnek. Egy alkalmazottal beszélgettem. Méltatlankodva rőtt fel, hogy senki sem emelt szót, főképpen az újságok nem, a vasárnap ilyen megszenteltetésénél. „Nem mindenki sajnálja azt, hogy Istennel szembeni kötelességeit, így a vasárnap szentmisehallgatást elmulasztja és a köteles munkaszünetet — bár kényelmetlenségéből — meg kell szegnie, de sokan vannak, akik erre is komolyan gondolnak.” Így mondotta ezt nekem egy olyan alkalmazott, aki szavaiban meggyőződését adta tudtomra.

Nem akarom itt bizonyítani, hogy az újságok sokkal magasabbrendűek, sokkal súlyosabbak, mint a velük szembenálló hasznossági érvek. Ma kézlegyintéssel szokták elintézni azokat a kötelességeket, amelyek Istennel és a lélekkel vannak összeköttetésben. De nem mindent és nem mindenki. Az az alkalmazott, aki a vasárnap szentiségét és a szentmisehallgatását félti, egyedül is sokkal többet mondott, mint a vasárnapi munka kikényszerítőinek minden hasznossági érvelése. P. L.

SPORT

A Ripensia nyerte a román labdarugóbajnokságot

Ripensia—Rapid F. C. 2:0 (0:0)

Temesvár, 6000 néző. bíró Tope Jonescu. A Ripensia a második mérkőzésen is jobb volt ellenfelénél és így megérdemelten szerezte az országos bajnoki címet.

A két csapat a következő összeállításban szerepelt:

Ripensia: Pavlovici — Bürger, Regdon, Gáll, Kotormány, Lázár, — Bindea, Opreanu, Marcu, Schwarz, Dobay.

Rapid FC: Radulescu. — Weter Rosculetz, — Vintila, Rasinaru, Raffinszky — Bogdan, Barátky, Auer, Horotan, Cuedan.

Váltakozó játékkal telt el az első félidő. A Ripensia gólját a bíró nem adta meg. Szünet után a 9-ik percben Dobay—Schwarz összjátékból Opreanu lövi a vezető gólt, majd a 13-ik percben Dobay lerohan, keresztlabdájába Bindea beletalpal és a labda a felső sarokban köt ki (2:0). Ezután a fővárosi csapat támad, de nem bír a Ripensia védelmével.

A Ripensiaból Bürger, Kotormány, Bindea és Dobay, a Rapidból Weter, Bogdan, Cuedan és Rasinaru váltak ki.

Belföldi sporteredmények

Bucuresti: Szombaton Vénus—Studentesc 1:1 (1:0), vasárnap Vénus—Juventus 5:0. A Vénus már az ötödik meccset játssza a héten. Így meglejtik be a nagy keretet a bajnoki küzdelmekbe.

Nagyvárad: TMAC—Törekvés 6:2 (2:1). Meglátszott az edzési hiány a hazai csapaton. Góllövők: Zsizsik (4), Reiter és Possák, illetve Sándor és Balk.

Kolozsár: Carpati—Victoria 1:1 (1:0). Szerém, illetve Pál lötték a gólokat.

Arad: Kettős mérkőzés. Mica—Gloria 4:3. Nagy meglejtés. AMTE—Kinizsi 7:0 (3:0). Az eladott krekkek nélkül is nagy volt az AMTE. a Kinizsi rossz napot fogott ki. Batrin 4. Perneki 2 és Bellay lötték a gólokat. Bíró: Pálffy.

AMERIKA USZÓI LEGYŐZTÉK EURÓPÁT. Berlinből jelentik: Az USA uszói hatalmas küzdelem után 38:36 arányban győztek az európai uszódólogatott ellen. A találkozóan egy új világrekord is született. A 4×200 m.-es amerikai uszóstaféta 3 perc 59,2 mp.-el nagyszerű világrekordot úszott.

A KAC végleg megnyerte a Dreher-Haggenmacher-kupát. Nagyvárad. Sajtó tud. Vasárnap fejeződtek be a CFR pályán az NSE rendezésében megtartott Dreher-Haggenmacher tenisz-kupa küzdelmei. A győzelmet a KAC szerezte meg s így véglegesen elnyerte a kupát, mivel harmadszor győzött egymásutánban.

Megkezdődött a magyar Nemzeti Bajnokság küzdelmei

Budapestről jelentik: Vasárnap megindult a magyar Nemzeti Bajnokság őszi idénye. Az első fordulóban csak hat mérkőzést játszottak le. Meglejtés a Hungária nehéz győzelme Salgótarjánban a most felkerült SSE ellen. Értékes a Kispeszt debreceni győzelme a Bocskay felett. A csapatok még idényeleji formában vannak. Ime az eredmények:

Ujpest—Phöbus 2:0.
Hungária—SSE 3:2 (1:0).
Kispeszt—Bocskai 3:1 (1:1).
Budafok—Nemzeti 1:1 (1:1).
Elektromos—Szeged FC 3:2 (3:0).
Szürketaxi—Zugló 9:1 (6:1). A Zugló nem való az első osztályba.

UJ ATLÉTIKAI VILÁGREKORD Londonból jelentik: Wooderson a 800 méteres síkfutásban 1 perc 48 mp.-es idővel új világrekordot futott.

Az aradi Valóczy nyerte a „Tour de Oradea”-t. Nagyvárad. Sajtó tud. A városban körüli 35 km-es távon megtartott kerékpárversenyt Valóczy (AMTE) nyerte 1 óra 2 perces idővel 2. Dobay (Primaria Brassó), 3. Molnár (KMSC), 4. Nagy (Crisana), 5. Burian (AMTE), 6. Timko (Primaria). A favoritok; Timkó, Bézi, Paotás, Lőrinc kisebb-nagyobb balesetek és sérülések miatt lemaradtak. A TMAC—Törekvés mérkőzés félidőjében bonyolították le az 5000 méteres pályaversenyt, amelyen Timkó végzett az első helyen, 2. Bézi (Electrica) 3. Burian (AMTE).

ISKOLÁINK

Felvétel a marosvásárhegyi római katolikus gimnáziumba és tanítóképzőbe

Beírások az 1938-39. iskolai évre augusztus 25-31. napjain történnek. A beiratkozáshoz a következő iratok szükségesek:

1. Kérvény
2. Születési anyakönyvi kivonat.
3. Keresztlevél.
4. Állampolgársági bizonyítvány.
5. Ujraoltási bizonyítvány.
6. Az utolsó osztályról szóló bizonyítvány (Copie matricolara), vagy az elemi iskolai bizonyítvány.

Az I. gimnáziumba jelentkező tanulók szeptember 2-án felvételi (írásbeli és szóbeli) vizsgát tesznek. Targyai: román, magyar nyelv és számítás az elemi iskola IV. osztályának anyagából.

A tanítóképző V. osztályába jelentkezők felvételi vizsgája szeptember 6-án lesz a IV. gimnáziumban tanult összes tárgyakból és zenei hallásból.

Javító vizsgákat szeptember 1-4. napjain tartják.

Az internátusba szeptember 7-ig lehet jelentkezni.

Beírási díj a gimnáziumban: I-IV.: 880 lei, a tanítóképzőben: V-VIII. 780 lei.

Tan- és fenntartói díj a gimnáziumban I.: 2000 lei, II-IV.: 3490 lei, a tanítóképzőben V-VIII. 2590 lei.

A tan- és fenntartói díjakkal szegénysorsú, jó magaviseletű és szorgalmas tanulók kedvezményt kérhetnek. A kéreéshez szegénységi bizonyítványt és iskolai értesítőt kell csatolni.

Szeptember 8-án ünnepélyes Veni Sancte, a tanév megnyitása.

Az előadások szeptember 9-én, reggel 8 órakor kezdődnek.

Részletes tájékoztatót — kívánságra — készséggel küld az igazgatóság.

Felvételi a nagyváradai Szent Vince intézet fiúinternátusába. A nagyváradai Szent Vince fiúinternátus (Nogall-utca 3.) felvesz elemi iskolás és közepiskolai tanulókat teljes ellátásra. Az elemi iskolások beiratkozhatnak az intézetben működő négy osztályu, római katolikus, nyilvánosság joggal rendelkező elemi iskolába is. A jelentkezők szeptember 1-ig küldjék el folyamodványukat az intézet igazgatóságához (Oradea, Str. Nogall 3.) Erdekldők ugyaninnen kaphatnak pontos felvilágosítást.

A gyulafehérvári római katolikus fiúliceumban és a vele kapcsolatos internátusba a felvételek folyamatosan vannak. Az internátusba a felvételi felügyelet mellett megfelelő ellátásban, alkalmas felszereléssel jó testi és lelki gondozásban, keresztény családi vallásérkölcsei nevelésben részesíti a benne elhelyezett tanulóit. Az iskola és a bennlakás iránt érdeklődő szülők tájékoztatót fordulhatnak az igazgató-szobhoz Liceul rom. cat. de băieti, Alba-Iulia 2. című. A díjak ugyanazok, mint a többi katolikus iskolákban és a felvételi díjakon kívül havi részletekben is fizethetők. Szegénysorsú, kifogástalan magaviseletű, jó tanulók díjkezdvevényben részesülnek. A rendes tanítás szeptember 9-én megkezdődik, szeptember 8-án előlt 9 órakor lesz a székesegyházban az ünnepélyes Veni Sancte és azután a tanév megnyitása a törvényoivasással, ezér: tehát a bennlakó tanulóknak már szeptember 6. és 7-re pontosan kell bejönniük, hogy alkalmasan elhelyezkedhessenek. A javítóvizsgákat szeptember 1-4. napjain lesznek, az I. oszt. felvételi vizsgálatokat szeptember 3-4-én, az V. oszt. felvételi vizsgálatokat szeptember 5-7-én tartják. A tanulók minden tekintetben alkalmazkodjanak a törvényes előírásokhoz. Az igazgatóság

A zilahi református Wesselényi-kollégiumban a beírások augusztus 25-én kezdődnek, a javító vizsgák szeptember 1-4-ig, az I. osztályra szóló felvételi vizsgák szeptember 2-án lesznek, a tanítás szeptember 9-én reggel kezdődik.

Margaret Mitchell:

Elfujta a szél

Több mint kilencszáz oldal ez a hatalmas alkotás, amelyen szerzője hét évig dolgozott. Egy nagy szerelem és egy nép élet-halálküzdelmének regénye, de ugyanakkor dőbhenetes hűségű történelmi munka és ragyogó lélektani tanulmányok sorozata. A cselekmény olyan bősodru, mint a kiáradt Mississippi — de ugyanakkor a lélekrajz, az emberábrázolás minden értéke is meg van benne.

Ara 264 lei és portó.
Singer és Wolfner kiadása.

Marta Alexandru királyi helytartó ünnepélyes beiktatása Temesváron

Temesvárról jelentik: Szombaton délelőtt ment végbe ünnepélyes keretek között Márta Alexandru dr. királyi helytartó beiktatása a temesi tartomány élére. A beiktatáson dr. Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök, Calinescu Armand belügyminiszter, dr. Marinescu tábornok közegészségügyi miniszter, valamint a kormányzóhoz tartozó öt megye vezetői jelentek meg.

A zöld lombokkal és nemzetiszínű szalagokkal díszített székesegyház előtt Mager Andrei dr. aradi és Lazarescu Vasile karánsebesi görögkeleti püspök várta az érkező miniszterelnököt minisztereket valamint a többi előkelő vendégeket s a templomkörül természetesen szakra menő tömeg gyült össze.

Az érkező magasrangú személyiségeket Praporgescu ezredes megyefőnök és Modreanu Rodrig tábornok főpolgármester fogadták. Modreanu Rodrig főpolgármester mondotta az első üdvözlő beszédet, akinek szavaira Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök válaszolt, kifejezésre juttatva mennyire kedves volt számára mindég a Bánság, melynek most királyi helytartóját Márta Alexandru dr.-t és vezértitkárát Ciupe Gheorghet jutott osztályrészül beiktatnia.

A miniszterelnök beszédét a közönség szinte lelkesedéssel fogadta. Majd a székesegyházban a két püspök dr. Tiucra Prichie főesperes közreműködésével és fényes papi segédlettel ünnepélyes hálaadó misét celebrált. Az előkelőségek a székesegyházból kíséretükkel a prefektura nagyertermébe vonultak.

Az elnöki emelvényen feldíszített asztal mellett a középben foglalt helyet dr. Cristea Miron patriarcha-miniszterelnök, akinek jobbán ült Calinescu Armand belügyminiszter és Márta Alexandru dr. helytartó, míg baloldalán ült dr. Marinescu tábornok, közegészségügyi miniszter, aki mellett állt dr. Ciupe Gheorghet a helytartóság vezértitkára.

Calinescu belügyminiszter ismertette a díszülés célját majd átadta a szót dr. Miron Cristea patriarcha-miniszterelnöknek, aki emelkedett szellemű nagy beszédet mondott. Beszédének elején hangsúlyozta a miniszterelnök, hogy a Bánság népe sohasem volt jobbágy sorban, hanem mindig szabad életet élt. Kiemelte a bánsági mezőgazdaság fejlettségét, népének magas kulturáját és művészi érzését, ami a Bánságot a világ legszebb részévé tette.

Elismerő hangon nyilatkozott a miniszterelnök az ittélő kisebbségekről is, akikről tudja, hogy az impérium átvétele óta mindig a leglojalisabb magatartást tanúsítottak s nagyon meleg hangon emlékezett meg közben dr. Pacha Ágoston római katolikus püspök érdemeiről, aki hosszú évek óta fáradozik a lelkek megbékélésén. Elmondotta hogy öfelsége, az uralkodó megbízásából azért jött le ide, hogy itt is új rendszert, új korszakot valósíthassanak meg és új ritmust vigyenek a bánsági élet nemes lükítésébe. Rámutatott arra, hogy a politikai szenvedélyek elfajulása új törvény megalakítására készítette az ország bölcs uralkodóját és ennek a törvénynek legmagasabb végrehajtója Calinescu Armand belügyminiszter. E szavakat nagy éljenzés és taps fogadta. Beszédét folytatta a miniszterelnök elmondta, hogy az országot tíz kormányzóságra osztották fel, amelyek közül az első helyet a temesi körület foglalja el és annak élére a királyi kegy dr. Márta Alexandru nyugalmazott táblai főelnököt emelte. (Hosszu és lelkes éljenzés.) Végül a miniszterelnök közvetlen és meleg szavakkal üdvözlölte az új királyi helytartót és beszédét, amelyet viharos óvációval fogadott a közönség ezzel befejezte.

Ezután ismét Calinescu belügyminiszter emelkedett szólásra és ismertette az új közigazgatási törvényt. A nagy lelkesedéssel fogadott beszéd után Oprescu Gheorghet tábornok a hetedik hadtest parancsnoka üdvözlölte a patriarcha-miniszterelnököt a minisztereket és a királyi helytartót, ezután pedig Márta Alexandru dr. mondotta el nagy érdeklődéssel várt beszédét.

Az új helytartó beszédét azzal kezdte, hogy a legalattvalóbb hűségének adott kifejezést öfelsége II. Carol király és kormánya iránt egy szersmint hálásan köszönetet mondott azért a bizalomért, amely őt a magas tisztségbe emelte. Biztosította a miniszterelnököt és a minisztereket, hogy magas kora ellenére felelősségének úgy tesz eleget, hogy az a haza boldogulását biztosítsa és egyben pedig támasza legyen a magas

trónnak is. Tizenhét esztendőn át megszakítás nélkül állt a felelősségi bíróság élén és semmi sem esett távolabb tőle, mint a törvénytelenység, erkölcstelenség és részvétlenség a gyengékkel és elhagyottakkal szemben. A jövőben is azon lesz, hogy az eddigi tevékenységét folytassa ugyanazon elvek alapján, amit eddig követett. A tisztviselőkkel szemben szigorú lesz de sohasem igazságtalan — mondotta. De mindig elismeréssel lesz azok iránt, akik pontosan, lelkiismeretesen és a törvények tiszteletben tartásával végzik a munkájukat.

Megkíséreltem mondotta, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvény szigorú, de mindenkire egyenlő alkalmazásával munkásokat képezzenek ki.

A királyi helytartó beszédének további során hangsúlyozta, hogy a Bánság fővárosában orthodox püspökséget kell létesíteni, valamint szobrot kell állítani a királyi ház tagjai s a román nép elhunyt nagyjainak.

Mindazoknak a jogoknak és kötelezettségeknek amelyeket ez a törvény magában foglal alkalmazást kell nyerniök. En magam ajánlottam fel, hogy atya leszek a polgároknak — mondotta a királyi helytartó. — de csakis addig, amíg tiszteletben tartják az ország törvényeit. Azokra, akik a törvényt lábbal tiporják, a legnagyobb szigorral fogok lesújtani.

Végül köszönetet mondott Márta Alexandru a patriarcha-miniszterelnöknek és a minisztereknek, hogy eljöttek Temesvárra, majd beszédét öfelsége a király, a királyi család a patriarcha-miniszterelnök és a kormány tagjainak életével fejezte be. A beiktatási ünnepség közönsége felzúg tapsviharral fogadta a beszédet és ezzel a beiktatási ünnepély véget ért.

Délben 2 órakor a tisztikaszinóban bankett volt, amelyen a meghívott előkelőségek vettek részt.

Szechenyi üzenetek

M. I. A Sárközy Gerő „Aratás van” című versében szereplő „törsök” kifejezés nem sajtóhiba, sőt még nem is tájszó, amennyiben Arany János már irodalmivá avatta a Toldyban. „Nincs egy árva fűszál a torzs közt kelőben.” A torzs, vagy tors szó valóban a tarlót, helyesebben a kigétt lekaszált fű, vagy gabona szárnak kiaszott, elszáradt tövét jelenti. Ezt használja Sárközy Gerő többesszámban, amikor versében azt írja: „törsök”. — **Arva.** Hát bizony ez az írás még nem „lehető ki” a Magyar Lapokban. Nagyon ponyvazs van, ceupa Szivekharca-szemű az egész írás. Meg aztán a megírása is gyöngécské, még a helyesírással és a nyelvtannal is nagyon sok baj van, hát még a stílussal! Tanuljon, olvasson — főként olvasson sokat — stíluskézsége, izlése fejlődni fog, — hiszen még olyan fiatal — s akkor néhány év múlva biztosan kapunk olyan irást is magától, amit majd „ki lehet tenni” a Magyar Lapokba. Csakhogy ehhez szorgalom és kitartás kell, főként pedig sokat kell olvasni és tanulni. — **N. B.** Elbeszélésében sok humorérzék nyilvánul meg s tartalmilag eléggé érdekes és fordulatos — feldolgozása azonban elnagyolt és pongyola. — **L. J.** A probléma, amit „A tanár úr” című novellájában felvázol, valóban érdekes, sőt drámaián aktuális. Sajnos azonban, maga a probléma végül is kiesik a kézből s a megoldás meglehetősen gyöngé és lapos. A novella megírása, stílusbeli megfogalmazása pedig rendkívül felületes. Csak ugy találmom ragadjuk ki belőle az alábbi mondatot: „Voltak jó-ságos tanár urak, akikért minden diák rajong, akik az órák közti szünetben vidám esereg vesz körül s ók tréfálnak, játszadoznak velük, mint azt a jó-ságos tanár urak teszik”. Nem is beszélve arról, hogy a mondat, megfogalmazása kétségbeejtően magyartalan — a jelenlő múltidővel, az egyes szám többes számmal üti, püföli benne egymást.

Új könyv!

P. Trefán Leonárd:

Mosolygó tájak

A kiváló hitszónok és író művészi írásainak legújabb gyűjteménye. Ara 50 lei és 15 lei portó.

LEGUJABB

Daladier a francia frank helyzetétől teszi függővé a nemzetközi együttműködés mértékét

A francia miniszterelnök új tervei Franciaország gazdasági életének fellendítésére

Párizsból jelentik: Daladier francia miniszterelnök vasárnap este rádióbeszédet mondott, amelyben többek között elmondta, hogy — mint már többször kijelentette — nem hisz a háboru végzettségében. Mint minden volt frontarcos, ő is mindent megtesz, hogy megakadályozza Európa civilizációjának megsemmisülését. Franciaország abban a mértékben tarthatja fenn a becsületes békét és a nagy demokráciákkal iránti szolidaritást, amilyen mértékben képes lesz elkerülni minden pénzügyi válságot.

A frank újra leértékelése, vagy a devizellenőrzés bevezetése megnehezíti, esetleg megsemmisíti a nemzetközi együttműködést.

Franciaország jövedelme több év óta állandóan csökken, a terhek pedig növekszenek. Ezért Franciaországban ismét meg kell indulnia a munkának. Meg kell változtatni a negyven órás munkahetet és azokban a gyárakban, ahol a honvédelem céljaira dolgoznak, be kell vezetni a 48 órás heti munkaidőt. Minden üzemben anynyi munkaórának kell lennie, amennyire szükség van. A kormány könnyíteni akar a termelésre nehezedő adóterheken. A bevételek eddigénél nagyobb részét átengedi a magángazdaságnak az állam.

Végül bejelentette Daladier, hogy a közeli napokban jobban meghatározza tervének keresztülvitelét.

Horthy Miklós felesége nevet adott egy német hadihajónak

Hétfőn délután hatalmas flottafelvonulás volt Kielben a magyar kormányzó tiszteletére

Kielből jelentik: Horthy kormányzó Kielbe érkezéséről még az alábbi részleteket jelentik: A különvonat hétfőn reggel 9 óra 8 perckor érkezett meg Kielbe. A pályaudvar és az állomás épületét erre az alkalomra pazar pompával díszítették fel. 15 méteres magyar és német lobogók lengtek és a pályaudvar két első vágányát befedték és bíbor szőnyeggel borították be. Az úgynevezett hercegi pályaudvar előtt Hitler állt *Ribbentrop* és a birodalmi kormány többi tagjának, valamint *Brauchitz* hadseregparancsnoknak, *Keitel* tüzérségi tábornoknak, *Raeder* vezértengernagynak, *Milch* légügyi államtitkárnak és *Albrecht* admirálisnak, a keleti tengeri flotta parancsnokának társaságában. Amikor a vonat befutott, a tengerészzenekar a himnuszot játszotta. Hitler kíséretével a kormányzó különvonatának természetesen a kormányzó mosolygva fogott kezét a birodalmi vezérrel és kancellárral, aki meleg szavakkal üdvözölte. Ezután Hitler a kormányzó feleségét üdvözölte, gyönyörű virágcsokrot nyújtva át neki. Ekkor *Imrédy*, *Kánya* és *Rätz* miniszterek is kiszálltak a vonatból. A kölcsönös bemutatkozások után Horthy kíséretével, az SS testőrség sorfala között átment a hercegi várótermen és elhagyta a pályaudvart. A magyar kormányzói párt az egész úton végig hatalmas, lelkes tömeg ünnepelte.

Horthy kormányzó Hitler birodalmi vezér és kancellár társaságában hétfőn délelőtt részt vett a *Prinz Eugen* nevű cirkáló vízrebocsátásán. A hajót a kormányzó felesége keresztelte meg. A kormányzói pár Hitlerrel a *Nixe* yacht fedélzetére szállt és a kikötőn keresztül hajózott a Germania-Krupp hajógyár telepére. A *Nixe* elvonult a kikötőben horgonyzó hatalmas német hadihajók előtt, amelyeknek legénysége háromszoros „Heil” kiáltással üdvözölte a magyar és német államfőket. Amikor a hajó kikötött, a gyár elnöke, *Krupp von Bohlen und Halbach* és az üzem vezetősége lépett a yacht borszönyeggel borított hidjára, hogy a gyár nevében üdvözölje a kormányzói párt. A vízrebocsátandó hajó ezalatt a „bölcsőjében” feküdt. A kormányzó feleségével és Hitlerrel az

emelynyre lépett, mialatt felvonták a két fővezéri lobogót, a zenekar pedig a magyar himnuszot, majd német nemzeti dalokat játszott. Ezután Horthy kormányzó neje fellépett a keresztelői emelvényre, karján hatalmas virágcsokorral, megragadta a fogantyút, mely a felavatás pezsögőjét tartó lendítőkart hozza mozgásba és csengő hangon megszólalt:

— *En Prinz Eugen névre kereszteltek!*

A lendítőkár megmozdult, a pezsögő üveg ezer darabra tört a hajó árbocfalan, a hajók ágyúit megszólaltak, a város és a kikötő valamennyi szirénája felzúgott és a hajó lassan, méltóságteljesen lecsúszott a vízbe a Deutschland Lied hangjai mellett.

Délután két óraker hatalmas flottaparádé volt a kormányzói pár és kísérete tiszteletére a kieli kikötőben.

Elverte az eső lord Runciman hétfői kirándulását

Nagyjelentőségű eseményeket várnak ezen a héten Runciman lord tárgyalásaival kapcsolatban

Prágából jelentik: Az esős idő miatt lord Runciman és kísérete már vasárnap délután visszatért Prágába Schwartzberg herceg kastélyából, Oberlanból, ahol a hétfőget töltötte. A sajtó nagyjelentőségű eseményeket vár e héten Runciman tárgyalásaival kapcsolatban. A félhivatalos Prager Presse szerint az érdelemes tárgyalások a hét vége felé érik el a tőpöntjüket. Az igyekezet arra irányul, hogy kompromisszumos megoldást találjanak. Kúnt képviselő, aki szudeta-német részről az angol küldöttséggel tárgyal, a legközelebbi napokban nem lesz Prágában, mert Stockholmba utazott, hogy résztvegyen a kisebbségek nemzetközi értekezletén, amelyre egyébként magyar részről Szüllő Géza dr. utazik Stockholmba.

Dr Ernst Häckel tanár nyelvpedagógus V. LAGMODSZERE

Tanuljunk könnyen, gyorsan angolul!

Az angol nyelv alapos elsajátításának könnyű és gyors módszere mindenki számára.

Irta: Dr Szenczi Miklós

az Aberdeen-ni egyetem (Nagybritánia) Magisztere a báró Eötvös József Collégium tanára.

A helyes kiejtés pontos megjelölésével, szójegyzék és a feladványok megfeszítésével dr Ernst Häckel tanár már imert és közkedve a módszer szerint feldolgozza és összeállítja, A kiváló szerző neve és a Häckel módszer világsikere biztosítéka az angol nyelvtan újszerűsége, kiváló értékei és rendkívül használható volta.

Ez az angol nyelvtan, melyből valóban a legrövidebb idő alatt, fáradság nélkül, örömmel és tökéletesen sajátítható el mindenki számára már nélkülözhetetlen angol nyelvet

Erre a könyvre vártunk!

Igen szép és gondos kiállításban fűzve 215 lri

Arcéhicédetések

Egy szö az a 3 lel, vastagabb betűvel a lel. „Cim a kiadóban” további 10 lel. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés ára 30 lel. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Lakás

3 esetleg 2 szobás magánház szeptember 1-re kiadó. Ugyanott egy új csikóbunda olesón kiadó. Nagyvárad, Str. Vasile Stroiescu (volt Téglavető) utca 35.

Kiadók szeptember 1-re 3 szobás, modern lakás. — Nagyvárad, Nicolae Jiga (Lukács György) utca 32. szám.

Két elegáns butorozott szoba esetleg ellátással is kiadó. — Nagyvárad, Str. Oltenia (Csengeri) utca 2. sz.

Kiadó egy szobás, konyhas idvári lakás. Oradea, Str. Andrei Muresan 12. szám.

2 szobás fürdőszobás magánház, azonnal kiadó. Nagyvárad, dr Nicolae Zigre 20. Érdeklődni Lahovary-utca 31.

2 szobás komfortos lakás november 1-re kiadó. — Nagyvárad, Regela Ferdinand 49., illetve Str. Parinteale Danila 7.

Kiadó utcai 2 szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel, Oradea, Str. Bratianu no. 52.

Kiadó 1 kettő és egyszobás utcai lakás mellékhelyiséggel november 1-től. Oradea, Str. Pasteur No. 37.

Kiadó egy szoba, konyha, élőkamara és ugyanott egy szoba butorozva, vagy anélkül azonnalra Oradea, Str. Eroul Necunoscut 23. szám.

Különféle

Urileány jelégere levél van a kiadóban.

Csendes, nyugodt házban butorozott szoba kiadó, urhölgy részére. Nagyvárad, Str. Xenopol (Lakatos-u.) 13.

4 szobás uri lakás Nagyváradon Ciordas-u. 46. sz. a. novemberre kiadó.

Adás-vétel

Jókarban levő fürdőkádát megvételre keresek. Nagyvárad, Str. Sft. Gheorghie (volt Szent Jeromos-utca) 4. szám.

Prohászka 25 kötetű megvételre keresem. Szociális Testvérek, Nagyvárad, Str. Crisan 2. szám.

Eladó kitűnő karban levő fürdőkázan, hármass ablak és cserépkályha. Érdeklődni lehet Oradea, Petőfi-utca 22. szám alatt.

Egy kétajtós jégsekrény eladó. Nagyvárad, Aurel Vlaicu 35. szám.

Első díjas szülőkötől származó, magas gyapjúhozamu fajtiszta angora nyulak választási korban eladók. Ezekből 10-12 hónapig gyönyörűen fejlődnek, a kök vérfertőzésre beszerezhető, a cencse zárdafőnöke Estelnic Treiscaune megye. Valaszbélyeg csatolandó